

Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta
Katedra sociologie

Posudek vedoucího bakalářské práce

Jméno autora	Eliška Semenská
Název práce	"Fake News" a praktiky příjemců mediálních sdělení
Studijní obor	Sociologie obecná a empirická
Vedoucí práce	PhDr. Michal Tošne, Ph.D.
Oponent práce	
Rok obhajoby	2019

Hodnocení cíle/ů práce

Předložená práce si vytkla za cíl se v kontextu diskutovaného tématu falešných zpráv a desinformací (*obecně fake news*) se výzkumně zaměřit na mediální praktiky příjemců mediálních sdělení. Jak se ukazuje volba tématu veřejně diskutovaného, a tudíž společensky aktuálního, může skýtat mnohá úskalí. Zejména vzniká riziko, že vlastní záměr zůstane poplatný úrovni veřejné diskuse a obecnému mínění. Téma fake news a jevy souvisejícími s přijímáním a šířením smyšlených zpráv, bývá řešeno spíše normativním bezobsažným postulátem „mediální gramotnosti“, které nemá žádný vztah ke studiu praktik příjemců zpráv, tedy k poznání toho, jak příjemci se zprávami pracují v rámci vlastní každodennosti.

Právě takové nástraze zprvu podlela autorka přítomné bakalářské práce. Tj. opakovala velmi obecné receptury nabízející řešení jevu desinformací neurčitou technikou rozpoznání pravdivé a nepravdivé zprávy, doprovázené školometským varovně zdviženým prstem. Její perspektiva byla založena tedy spíše na představě kolektivního „my“ – občané, příjemci zpráv – a co bychom měli dělat a jak začít sám u sebe. A tuto nevyhovující perspektivu nevědomky převzatou směrem k hledisku sociologickému obtížně, a ne zcela úspěšně, studentka překonávala. Výsledek bohužel zůstal na půl cesty, což se projevuje také na rovině formulací, které naznačují krok správným směrem, avšak krokem nedokončeným.

Bakalářská práce měla být na základě kvalitativních rozhovorů přinést skromný, ale určitý příspěvkem k poznávání praktik příjemců mediálních zpráv, a to ve výšce jakou je způsob vyhodnocování zpráv a zkušenost příjemců s falešnými zprávami a jak s takovou zkušeností nakládají. Cíl výzkumu neměl mířit k deklarování toho, co by mělo být ale k poznání stavu, tj. závěry neměly být normativní, ale poznání toho, co jest zjiitelné empiricky. Konstatují tedy, že cíle práce se spíše nepodařilo dosáhnout.

Hodnocení obsahové stránky práce

<i>Užití zásadní odborné literatury a zdrojů</i>	ano	<i>s výhradami</i>	ne
<i>Přiměřená odborná terminologie práce</i>	ano	<i>s výhradami</i>	ne
<i>Vhodně zvolená metodologie</i>	ano	<i>s výhradami</i>	ne
<i>Práce s výzkumnými otázkami</i>	ano	<i>s výhradami</i>	ne
<i>Adekvátní průběh analýzy dat</i>	ano	<i>s výhradami</i>	ne
<i>Splnění deklarovaného cíle/cílů práce</i>	ano	<i>s výhradami</i>	ne
Hodnocení formálních kritérií práce			
<i>Stylistická úroveň práce</i>	dobrá	<i>s výhradami</i>	špatná
<i>Pravopis a gramatika</i>	dobré	<i>s výhradami</i>	špatné
<i>Vhodná grafická úprava stránkování a textu</i>	dobrá	<i>s výhradami</i>	špatná
<i>Zpracování tabulek, obrázků, příloh</i>	dobré	<i>s výhradami</i>	špatné

Zásadní připomínky k obsahové úrovni práce

Konstatuji, že provedení výzkumu však není provedeno tak, aby cíl byl naplněn, výzkumné otázky nebyly vhodně specifikovány a spíše přímo ověřovaly znalost tématu „fake news“ u respondentů. Studentka i v teorii obtížně hledala náležitý způsob uchopení, jenž by adekvátně rámoval problém mediální reprezentace, sémantické manipulace, simulace či přístupy diskursivní, jež by ji umožnily subtilněji uchopit problém soudu o pravdivosti a nepravdivosti zpráv a provázala je adekvátně zhodnotila teoretickou znalost v diferencovaném pravdivost. Pozitivně hodnotím využití kvantitativních ukazatelů na textových na textových korpusech pro zachycení historického výskytu pojmu k falešným, nepravdivým či smyšleným zprávám.

V celku se studentce dařilo zpracovat výsledky dostupných kvantitativních výzkumů. korpusech pro zachycení historického výskytu pojmu k falešným, nepravdivým. Práce se zdroji tohoto typu se studentce dařila lépe než vlastní výzkum.

Provedení výzkumu nebylo pojmově pojato tak, aby cíl byl naplněn. Výzkumné otázky nebyly vhodně specifikovány na to, jak probíhá vyhodnocování zpráv příjemci v každodennosti a spíše přímo ověřovaly znalost tématu „fake news“ u respondentů.

Zásadní připomínky k formální úrovni práce

Studentka předložila práci úhlednou, strukturovanou, odkazuje a referuje ke zdrojům dle dané citační normy vcelku náležitě. Slabší stránku představuje úroveň jazyková, kde mnohé formulace vykazují určitou hybridní formu, chybnou větnou vazbu, která místy narušuje logickou konzistenci výroku. Obecným kritériím kladeným na bakalářskou práci po výtce vyhovuje

Otázky k obhajobě práce

Nekladu specifické otázky a nechávám prostor autorce bakalářské práce, aby komisi popsala způsob vypracování a reflektovala slabé a silné stránky své práce a reagovala na výtky uvedené v přítomném posudku.

Stručné slovní hodnocení (dle uvážení posuzovatele)¹

Studentka se práci věnovala v náležitém rozsahu, konzultace probíhal v náležitém počtu i fázích. Dle mého soudu, to, co je v práci nezdarem je možno přičíst tématu, v němž se skrývá komplexnější problém a nástraha relativně jednoduchých odpovědí k dispozici, což může studující bakalářského oboru svést z cesty a chybně konstruovat design výzkumu způsobem, aby byl potvrzováním předem očekávaného výsledku. Ačkoli se nejedná o práci naplňující cíl, studentka podala autentický výkon a osvojení určitých kompetencí. Práci doporučuji k obhajobě.

Výsledné hodnocení práce

Jako vedoucí práce podaný výkon Elišky Semenské po výtce hodnotím jako práci odvedenou svědomitě. Domnívám se, že výhrady bude schopná reflektovat.

Navržené hodnocení

Přítomnou práci studentky Semenské navrhuji komisi hodnotit stupněm „D“

datum a místo

podpis autora posudku

¹ Např. náročnost tématu, specifika řešení, samostatnost nebo invence studenta, co jsou hlavní klady, nedostatky práce, případně jaký je přínos, nebo využitelnost práce, navrhovaná doporučení k možnému zužitkování práce; zejména však návrh řešení pro případ nedoporučujícího posudku: a) upřesnit, doplnit nebo rozvést stanovenou pasáž, b) opravit, přepracovat stanovenou pasáž, c) přepracovat celou práci na zadané téma, d) vypracovat novou práci na nové téma.